

De la drujbe la Ghepard

Interviu realizat de
Cornelia MIHĂILĂ

Miercuri, 9 ianuarie, generalul-maior dr. ing. Ion-Eftimie Sandu, locțiitorul șefului Departamentului pentru Armamente, a fost invitatul redacției Ora Armatei. Colega noastră, Cornelia Mihăilă, a abordat subiecte legate de înzestrarea Armatei, de scandalurile de presă declanșate în jurul achizițiilor făcute de MAP, bilanțul anului 2007, precum și planurile Departamentului pentru Armamente pentru 2008. Mediul complex și ecuația complicată în care se desfășoară activitatea Departamentului pentru Armamente au fost detaliate de invitatul emisiunii Voci de Acasă, care a făcut referiri și la necesitățile, și la realizările structurii pe care o conduce.

- Care sunt cele șase mari programe de înzestrare ale armatei, domnule general?

- Cele șase programe majore de înzestrare, aprobate relativ recent de Consiliul Suprem de Apărare a Țării ca fiind de importanță strategică la nivel național, sunt câte două pentru fiecare categorie de forțe. Este vorba de înzestrarea Forțelor Aeriene cu un avion multirol și cu un sistem de rachete cu bătaie lungă. Pentru Forțele Navale, este prevăzută inițierea a două programe pentru înzestrarea cu corvete și cu vânătoare de mine, iar pentru Forțele Terestre este vorba de un program complex, foarte mare, de dotare cu transportoare de luptă 8x8 și 4x4, precum și de înzestrare a categoriilor de forțe cu autovehicule de transport ușor, blindate și neblindate.

- S-a scris în presă despre nereguli în ceea ce privește achiziția avioanelor de transport scurt și mediu curier și că au existat unele probleme legate de elaborarea documentației. Care este realitatea?

- Toată lumea trebuie să înțeleagă că structura achizițoare pornește o procedură de achiziție având la bază o specificație tehnică aprobată de utilizatorul final. Pe baza acesteia, se întocmește o documentație de atribuire care se difuzează în mod egal pentru toți posibii participanți la competiție. Evident că bătălia este foarte mare, sunt resurse mari în joc și companiile utilizează toate mijloacele pentru a câștiga. Deci, este ușor să spui că o procedură a fost viciată, că nu a corespuns sau nu a respectat toate reglementările. Dar eu vă asigur că din punct de vedere al legalității ea s-a derulat normal, sub supravegherea reprezentanților de la UCVA (Unitatea Centrală de Verificare a Achizițiilor Publice) din Ministerul Economiei și Finanțelor. Practic, legislația în vigoare permite oricărui participant la o competiție, dar și altor persoane care nu sunt direct implicate să facă lobby sau să depună contestații, ceea ce îngreunează procesul de derulare a procedurii respective. Datorită contestației care a fost depusă, noi am pierdut exact un an de zile. Sperăm ca, la sfârșitul acestui an, primul avion să intre în dotarea Forțelor Aeriene. Am fi putut să-l avem la finalul anului trecut. Dar hotărârea Curții de Apel din 2007 a confirmat legalitatea procedurii. Presa are dreptul să se informeze, iar domeniul achizițiilor de sisteme complexe este deja unul interesant. Cred că și noi ar trebui să fim mult mai deschiși la comunicare, dar în limitele prevăzute de legile ce ne guvernează activitatea.

- Cât de bine este pregătit personalul care lucrează în domeniile achiziției și cercetare?

- Personalul departamentului este format din civili și ofițeri cu studii superioare în domeniul tehnic, economic sau juridic. Una dintre responsabilitățile Departamentului pentru Armamente este și coordonarea activității de formare, specializare și perfecționare a ofițerilor de logistică în domeniul tehnico-ingenieresc și a altor specialiști. Majoritatea militarilor care lucrează în Departamentul pentru Armamente, inclusiv subsemnatul, sunt absolvenți ai Academiei Tehnice Militare. Începând de anul trecut, în Academia Tehnică Militară se pregătește și personal civil, în regim de studii cu taxă. Ne preocupăm de schimbul de mâine pentru că, peste câțiva ani, foarte multe cadre vor ieși din sistem și avem nevoie să le oferim tinerilor posibilitatea să le înlocuiască. În același timp, activitatea academiei este în strânsă legătură cu aceea din domeniul cercetării și dezvoltării. Pe lângă învățământul propriu-zis, aici se desfășoară și activități de cercetare-dezvoltare. Personalul din Academia Tehnică Militară participă cu mare succes la proiectele de cercetare-dezvoltare la nivel național. Activitatea centrelor de cercetare științifică și tehnologică din țară, din componența Agenției de Cercetare pentru Tehnică

ciare disponibile, într-un mediu complex și o ecuație complicată, cu multe variabile, în care intră utilizatorul cu nevoia specificată, planificatorul, programatorul, finanțatorul, subcontractanții, integratorul (contractorul principal) sau producătorul, personalul de auditare tehnică, certificare, recepție și din nou utilizatorii finali din zona operațională. Printre principalele realizări se numără semnarea contractelor pentru radarele tridimensionale și pentru avioanele de transport, semnarea primelor contracte de mentenanță pentru sisteme majore pentru MLI-84, TR85-M1, sistemele Ghepard, Azur și 2x35 mm. De asemenea, au fost achiziționate unele din echipamentele necesare pentru forțele de operații speciale. Au intrat în dotare echipamente și aparatură de vedere pe timp de noapte pentru toate categoriile de forțe ale armatei, au fost recepționate două elicoptere în varianta navală, primele două dragoare de mine, a fost recepționat și livrat simulatorul de zbor pentru avionul de școală și antrenament IAR-99 Șoim și multe alte echipamente diverse. De asemenea, subliniez că au fost pregătite toate documentele necesare inițierii programelor de înzestrare strategice și, nu în ultimul rând, au fost realizate datorită efortului comun măsurile administrative prin decizie guvernamentală pentru adoptarea, implementarea și aplicarea de către România a reglementărilor UE privind suspendarea drepturilor vamale de import pentru echipamente de apărare provenite din state terțe comunitare.

Acestea sunt doar principalele realizări ale departamentului pe linia achizițiilor, dintr-un volum de muncă substanțial, contracronometru, materializat în derularea a 300 de proceduri de achiziție, din care 90 de proceduri competitive și în urma cărora au fost semnate 144 de noi contracte atât cu furnizori interni, cât și externi, la care și-a adus contribuția și SC Romtehnica

și Tehnologii Militare, este foarte utilă procesului de înzestrare, de curând primind întreaga responsabilitate de elaborare a specificațiilor pentru noile echipamente și sisteme complexe, în scopul reducerii timpului de realizare și apropierea de realitățile tehnice și tehnologice, precum și de posibilitățile existente în industrie sau pe piețele de armamente.

- Cum a încheiat Departamentul pentru Armamente anul 2007?

- Așa cum spunea ministrul apărării, Teodor Meleșcanu, anul 2007 a fost unul bun. Am avut multe rezultate foarte bune, în pofida câtorva elemente mai puțin plăcute în activitatea noastră, cu privire la resursele umane și finan-

SA, ca prestator de servicii. Au fost anulate legal un număr de 60 de proceduri, în principal datorită fondurilor insuficiente. Practic, valoarea contractelor semnate în 2007 depășește ușor 1 miliard de lei.

- Pentru 2008, ce priorități aveți?

- În ceea ce privește anul 2008, până la sfârșitul lunii ianuarie, trebuie să finalizăm specificațiile pentru noile produse și să stabilim care sunt obiectivele prioritare. De asemenea, să finalizăm elaborarea programului anual de achiziții publice pe 2008 în maxim două săptămâni. Pe lângă activitățile noastre curente, referitoare la contractele în derulare, cu termene scadente în 2008, trebuie să contractăm noi sisteme și echipamente considerate prioritare

de către și pentru categoriile de forțe, în primul rând armament și muniții pentru forțele speciale. Ne gândim la o redistribuire a unor competențe pe linie de achiziții în Ministerul Apărării, pentru că Departamentul pentru Armamente nu poate să achiziționeze de la calculatoare și imprimante la buldozere, drujbe sau motocositoare și până la nave, elicoptere, transportoare sau avioane. Dorim ca o parte din aceste responsabilități să revină și altor structuri. În termenul cel mai scurt, trebuie să finalizăm proiectele hotărârilor de guvern pentru inițierea programelor de înzestrare strategice. Un element care ne preocupă și este restant, în mod motivat, din 2007 este elaborarea unei hotărâri de guvern care să se aplice achizițiilor specifice domeniului apărare, ordine publică și siguranță națională, pentru că actuala Ordonanță 34 din 2007 se referă mai puțin la achizițiile de tehnică pentru apărare și mai mult la achizițiile de produse civile, cu specificații mai puțin complexe. Aceeași abordare există și în plan european. Ne propunem, de asemenea, un dialog și o relație de parteneriat mai puternică cu industria națională, în ceea ce privește dezvoltarea cooperării internaționale în domeniile dezvoltare, producție și export, incluzând și operațiunile offset. Vrem să actualizăm instrucțiunile privind managementul activităților de cercetare-dezvoltare în conformitate cu nevoile din planul sectorial al Ministerului Apărării.

În acest an, sunt planificate activități de testare, acceptanță și recepție pentru contractele încheiate în ani anteriori, cu faze scadente, cum sunt, de exemplu, transportoarele 8x8 și autovehiculele de teren neblindate și blindate. Desigur este obligatorie constituirea și coordonarea echipelor integrate de programe majore și în special pentru cele 6 programe de înzestrare strategice, care necesită resursă umană constantă, consistentă și calificată, iar valoarea mare a noilor investiții necesare categoriilor de forțe reclamă participarea cât mai multor experți. Nu este posibil ca pentru programe de înzestrare de o asemenea importanță să se ocupe și să răspundă un număr redus de persoane, încercate și cu alte sarcini, la fel de presante.

În domeniul relațiilor cu NATO și UE, în virtutea responsabilităților ce-i revin Directorului național pentru armamente, a cărui funcție o suplinesc, vom continua participarea cu experți la grupurile de lucru din coordonarea Conferinței Directorilor Naționali pentru Armamente și Agenției de Cercetare și Tehnologie a NATO. În cadrul Agenției Europene pentru Apărare, vom dezvolta relațiile bilaterale și analizele pe domeniile industrie și piață, armamente și cercetare și tehnologii, prin care asigurăm punctele naționale de contact, în scopul dezvoltării cooperării bi și multilaterale.

Standardizarea, metrologia, controlul exporturilor și asigurarea calității vor înregistra progrese, în special prin dezvoltarea bazei de cunoștințe și expertiză câștigate anterior, concomitent cu aplicarea standardelor NATO și europene ratificate. Nu în ultimul rând, procesul de învățământ superior tehnic militar va contribui la dezvoltarea și formarea cunoștințelor în domeniul tehnologic, achiziții, evaluării costurilor și riscurilor tehnico-economice și contractuale, management programe și mentenanță pentru întreg ciclul de viață al sistemelor.

Suntem, în același timp, conștienți de necesitatea întăririi structurii cu personal, chiar prin unele mici reorganizări și detașări de personal din alte structuri, pentru a acorda mai multă pondere activității de planificare-programare și expertiză tehnică, economică și procedurală, contractual-juridică, concomitent cu noi eforturi pentru îmbunătățirea componentei de asigurare guvernamentală a calității.

Iată, foarte succint, acestea sunt doar o parte din cele mai importante activități pe care ni le propunem pentru noul an...